

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ.....	5
ԳՐԻԳՈՐ ԱՃԵՄԵՍՆ	
Գրադի եւ գրականագէտի նամակագրութիւնը (Գուրգէն Մահարի - Գրիգոր Շահինեան)	10
ԱՆՆԱ ԱՍՍՏՐԵԱՆ	
Էջեր հայ-իտալական երաժշտական առնչութիւնների պատմութիւնից.....	45
ՀՐԱԶԵՍՅ Ա. ԱՍՄԱՐԵԱՆ	
Խովական ազգային - ազատագրական շարժման արտացոլումը «Մասեաց Աղաւելիում».....	56
ԶՈՒԼԱԼ ԳԱԶԱՆՃԵՍՆ	
Կորիւն. Պատմութիւն երանելի Մաշտոց վարդապետի կեանքին ու մահուան մասին.....	67
ՑԱԿՈՐ ԿԻՒԼԼԻԻՃԵՍՆ	
Նարեկացիի մատեանը՝ խօսքի պատարագ.....	93
ՌԱՖԱՅԵԼ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵՍՆ	
Գարեգին Նժդենի վկայաբանութիւնը խորիրդային տանջարաններում.....	121
ԱՐՏԱԿ ՄԱՂԱԼԵՍՆ	
Արցախի մելիքական տների տոհմածառերը (Նիւթեր հայոց մելիքութիւնների մասին)	153
ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՍԹԵՈՍՆ	
Սանքիակո ու գումիռստելա եւ հայերը.....	194
ՃԻՈՒԶՔՓՈՔ ՄՈՒՆԱՐԻՆԻ	
Կանոն ջուր օրինելոյ, որ կը կատարուի Յիսուս Քրիստոսի Ծննդեան եւ աստուծայայտմութեան տօնին օրը (Յունուար 6), Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ծէսին համաձայն.....	227
Ե. Թ. ՆԵՐՍԵՍՆ	
Կիլիկեան Հայաստանի Օշին քագաւորին (1208-1220) դրամները.....	267
ՇՈՂԼԻԿ ՈՍԿԱՆԵՍՆ	
Կրօնաբարոյական եւ մտաւոր-գաղափարական դաստիարակութեան հարցերը արևմտահայ դասական մանկավարժների հայեացներում (1850-1915 թթ.).....	285

CONTENTS

EDITORIAL.....	5
GRIGOR ADJEMIAN	
Correspondence between the writer and the man of letters (Kourken Mahari – Krikor Shahinian).....	10
ANNA G. ASATRYAN	
Pages From the History of Armenian-Italian Musical Ties.....	45
HRACHYA A. ASMARYAN	
Depiction of the Italian National Liberation in "Masyats Aghavni"	56
ZOULAL KAZANDJIAN	
Goryun. History about the life and the death of the venerable vartabed Mashtoz.....	67
HAGOP GULLUDJIAN	
The Word as Offering in Grigor Narekac'i's Matean Olbergut'ean.....	93
RAPHAEL HAMBARDZOUNYAN	
The martyrology of Garegin Njdeh in Soviet jails.....	121
ARTAK MAGHALYAN	
The family trees of the noble-Melik's of Artsakh (Materials about the Armenian Melikdoms).....	153
VARTAN MATIOSSIAN	
Santiago de Compostela and the armenians.....	194
GIUSEPPE MUNARINI	
Canone della Benedizione delle acque, [nel giorno del Natale – Epifania di Nostro Signor Gesù Cristo nella Chiesa Armena (6 Gennaio)].....	227
Y. T. NERCESSIAN	
Coins of King Oshin (1207-1220) of Cilician Armenia.....	267
SHOGHIK VOSKANIAN	
Religious-Moral and Intellectual-Ideological Breeding In the Opinions Of the Western Armenian Classical Pedagogues. (In the years of 1850-1915).....	285

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հ. ՍԵՐՈՅ ՎՐԴ. ԶԱՄՈՒՐԼԵԱՆ	
Դաւանական սահմանադրութիւն աստուածային յայտնութեան մասին.....	308
ՄԱՐՔՈՅ ՊԱ.ԻՍ	
Կովկասեան Ալպամիայ հարաւային սահմանը (Ք.Ա. 1 դ. - Ք.Յ. 2 դ.). վկայակոչելով աղբիւրները.....	330
ՌՈՄԱՆՈՍ ՍՍՀԱԿԵԱՆ	
Բանաստեղծի անձնական ճակատագիրը իր ստեղծագործութեան մէջ.....	348
ՎՐԵԺ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ	
Գրիգոր Մագիստրոսի քաղաքական հաւատամբը.....	364
ԱՐՓԻ ՎԱՐԴՈՒԽԵԱՆ	
Ուշ միջնադարեան հոգեւոր երաժշտութեան Վեճետիկի դպրոցն ըստ Հ. Ղեւոնդ վրդ. Տայեանի ճայնագրեալ շարակնոցի.....	379
ՌՈՒԶԱՆ ՏԵՐ-ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ	
Միջթարեան միարանութեան արժանի զաւակը.....	394
ԳԵՂՐԴ ՏԵՐ-ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ	
Պատմութիւն վարուց Հայր Պօղոս վարդապետի Մէհկրեան. շարագրեալ յիւրմէ, 1811, Վեճետիկ, ի վաճա սրբոյն Ղազարու.....	412
ԳՐԱՆՕՍԱԿԱՆՆԵՐ	
ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ.- Հայաստանի պատմութեան նիւթեր	
Կենոնընական նրանքայի դիւաններում, Մարգիս Խաչենց» Հրատարակութիւն, Երեւան, 2001.....	490
ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ.- Հրաշեայ Աճառեան, Նամակներ,	
աշխատավրութեամբ Քնարիկ Աճառեանի և Մելանիա Եղիազարեամբ, Երեւան, «Մարգիս Խաչենց» Հրատարակչական, 2003.....	494
ՃԼՈՒԶԵՓՓԻ ՄՈՒՆԱՐԻՆԻ.- Հայերը պատմութեան և մշակոյթին մէջ,	
Աճայիս Ներսէսեան, (Պուգարէսթ, 2003).....	504
ՃԼՈՒԶԵՓՓԻ ՄՈՒՆԱՐԻՆԻ.- Խօսք մը Հայ և Արեւելան ծեսերու մասին,	
Զարեկ Ծ. Վրդ. Պարոնեան, (Ռումանիա, 2003):.....	508

CONTENTS

FR. SEROP JAMOURLIAN

- Dei Verbum
Dogmatic constitution on divine revelation.....308

MARCO BAIS

- The Southern Border of Caucasian Albania (1st B.C. - 2nd A.D.):
Calling up the Sources.....330

ROMANOS SAHAKIAN

- The Genius and the Society.....348

VREJ VARDANIAN

- The political Belief of Grigor Magistros.....364

ARPI VARDUMYAN

- The late mediaeval Church music of the Venetian school
according to Rev. Father Ghevond Tayean's recorded Sharaknots.....379

ROUSAN TER-GRIGORYAN

- The Honored Descendant of the Mekhitarist Congregation.....394

GEVORG TER-VARDANIAN

- Father Boghos Meherian's Autobiography,
Venice, Saint Lazarus monastery, 1811.....412

BOOK REVIEWS

- VARTAN MATEOSSIAN.**- Armenian History Materials
in the Archives of Central Europe,
Ed. Sarkis Khachenz, Yerevan, 2001.....490

- VARTAN MATEOSSIAN.**- Hrachya Adjarian, Letters,
(Knarig Adjarian & Melania Yeghiazarian),
Ed. Sarkis Khachenz, Yerevan, 2003.....494

- GIUSEPPE MUNARINI.**- «Armenii în istorie și cultură»,
Anais Nersesian, Ed. Ararat, (București, 2003). 504

- GIUSEPPE MUNARINI.**- Cuvânt despre
Liturgia Bisericii Armene și Liturgiile Răsăritene,
Arhim Zareh Baronian, Ed. Eikon, (Cluj-Napoca, 2003). 508